

Монографичен труд с регионална значимост

Галя Петрова-Киркова е представител на едно младо поколение, отдадено на българския музикален фолклор. Тя е родена в гр. Генерал Тошево, обл. Добрич. От ранна детска възраст се занимава с музика – свири на гъдулка и пее народни песни. Професионалният ѝ път започва от НУФИ „Филип Кутев“ в Котел и преминава през АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ Пловдив. По пътя на своето професионално израстване Галя Петрова се утвърждава не само като изпълнител, изявен преподавател по народно пеене, но и като изследовател на музикалния (песенен и инструментален) фолклор от Добруджа. През 2015г. тя защитава дисертация на тема „Музикално-фолклорното наследство в Добруджа - връзка с етно-демографското състояние и миграционните процеси“ и получава научното звание „доктор“. Тези нейни интереси в регионален мащаб продължават и в следващите години: организира експедиции за събиране и изследване на фолклор от Добруджа, издава сборник с песни „Вила се лоза винена“ и обобщава своите научни проучвания в монографическото изследване на тема: *„Музикално-фолклорните традиции и съвременни тенденции в добруджанската празнична и обичайно-обредна система“*. Темата, предполага широка многоплановост и различни изследователски подходи, чрез които е направена заявка за едно сериозно, теоретично изследване, което да намери своето място в съвременните изследователски тенденции за съхраняване на фолклорната традиция. В този смисъл Галя Петрова представя необходима за фолклорната наука разработка с практическа приложимост.

Трудът дава обстойна информация за състоянието на песенния фолклор в областта днес и връзката му с обредната система, анализират се етно-демографските процеси, дали отражение върху днешното състояние на музикалния фолклор в Добруджа. Със съдържанието си той допълва редица теоретични издания на изявени етномузиколози и привнася нова светлина в регионалните изследвания. Основната цел е: да се покаже съществената връзка на музикалния фолклор с обичаите и празниците в региона, като устойчив елемент на традиционната култура, запазила спецификата си до днес.

Монографията съдържа три основни тематични изследователски акцента, разгледани в трите глави от съдържанието му. В първа глава се анализира празничната и обичайно-обредната система в две направления: а) като културен феномен и б) ролята и мястото на музикалния фолклор в тях. Направеният теоретичен обзор на публикации във

връзка с традиционните практики в Добруджа дава възможност на Галя Петрова да добави информация и изведе приносите на монографичния труд.

Във втора глава се разглежда ролята, мястото и функциите на музикалния фолклор в системата от семейни обичаи и обреди, а трета глава е посветена на специфичното присъствие на музикалния фолклор в добруджанската празнична култура (в системата на календарните празници, на обичаи и обреди без определена календарна дата, както и на трудовите празници и обичаи). Значима за труда е съпоставката: традиция-иновации-съвременност, която представя механизмите за предаване на културното наследство, чрез приемственост в рамките на едно общество. Направената историческа ретроспекция за съхраняването на календарни и семейни празници и обичаи до днес, потвърждава устойчивостта на една традиция, отразяваща духовната същност на обществото.

Приносните моменти се свързват с анализирани спецификата и приложението на песенния фолклор в отделните празнични цикли (зимен и летен), типични за етно-демографското разнообразие в Добруджа. Изводите и обобщенията в монографията, доказват мястото на музикалния фолклор, като основен фактор, влияещ върху единството на различните компоненти в обичайната и празнично-обредната система в проучвания терен.

Представеният научен труд обогатява музикално-фолклорната литература и има научно-практическа стойност и принос. Той е резултат от обстойната теренна работа, осъществена от Галя Петрова, върху която тя изгражда собствения си личен почерк на изследовател. Дадената подробна информация запълва една празнота в регионалните научни изследвания. Музикалният фолклор на Добруджа е представен като, утвърдила се традиционна ценност, достигнала до наши дни. Монографичното изследване *„Музикално-фолклорните традиции и съвременни тенденции в добруджанската празнична и обичайно-обредна система”* обогатява музикално-фолклорната литература. То ще бъде база за следващи теренни проучвания с научна стойност.

проф. д-р Светла Станилова